

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра грецької філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Ю.В. Жарікова

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДПП 1.2.8a/ ПП4 ІСТОРІЯ ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(НОВОГРЕЦЬКОЇ)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Філологія. Переклад (новогрьська),
Філологія. Мова та література (новогрьська)
(назва)
спеціальність 035 Філологія
(код та найменування спеціальності)
спеціалізація 035.081 Новогрьська мова і література (переклад включно)
(назва спеціалізації)
факультет грьської філології та перекладу
(назва факультету)

Робоча програма з дисципліни « Історія основної іноземної мови (новогрецької)» для студентів III курсу за напрямом підготовки ОС «Бакалавр», спеціальності 035 Філологія. ОПП Філологія. Мова та література (новогрецька), Філологія. Переклад (новогрецька).

Розробники: Рожкова І.Г., старший викладач кафедри грецької філології та перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри грецької філології та перекладу

Протокол від “ 27 ” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри грецької
філології та перекладу,
к.філол.н., доцент

_____ (підпис)

(Ю.В. Жарікова)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки 020303 Філологія	Нормативна, циклу професійної підготовки	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): 035 Філологія. Мова і література (новогрецька), 035 Філологія. Переклад (новогрецька).	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>реферат-презентація, термінологічний словник</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – за навчальним планом – 90, фактично виділено – 90		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,8 самостійної роботи студента – 1	Освітній ступень: «Бакалавр»	18 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		53 год.	73 год.
	Індивідуальні завдання: 9 год.		
	Вид контролю: екзамен		

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 52 % - аудиторні, 48% - самостійна робота
для заочної форми навчання – 20% - аудиторні, 80 % - самостійна робота

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

МЕТА:

- формування у студентів міцних теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, що дозволяють їм розуміти справжній історизм в розвитку грецької мови,
- засвоєння студентами основних тем курсу, що висвітлюють питання становлення новогрецької літературної мови, утворення і функціонування двох типів загальної мови – кафеаревуси та димотики,
- ознайомлення студентів з теоретичними засадами сучасної діалектології новогрецької мови.

Завдання:

Формування у студентів системи теоретичних знань про:

- періоди розвитку та історичного становлення грецької мови;
- основні закономірності фонетичного, граматичного та лексичного складу давньогрецької мови;

- основні закономірності формування та розвитку грецької літературної мови у період формування грецької нації;
- розвиток структури та функціонування грецької мови у різні епохи її історії,
- формування у студентів умінь та навичок порівняльного аналізу текстів різних періодів,
- розширення наукового кругозору студента-філолога,
- формування у студентів навичок науково – дослідної роботи, вміння диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал,
- сприяння розвитку у студентів умінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою, сприяння поглибленому вивченню історії грецької мови.

Засвоєння навчального курсу „Історія основної іноземної мови (новогрецької)” передбачає такі **сформовані компетенції**: студент повинен -

- ЗНАТИ:**
- еволюцію форм існування грецької мови ті її періодизацію,
 - етапи виникнення та тенденції розвитку писемності та грецького алфавіту,
 - основні періоди формування грецької літературної мови,
 - закономірності розвитку мови як історичного явища,
 - основні характерні риси та зміни фонетичної, граматичної та лексичної систем кожного з періодів розвитку грецької мови,
 - співвідношення між мовою та подіями історичного минулого та культурними традиціями Греції,
 - суть мовного питання 18-19 ст. „дімотіка - кафаревуса”, передумови виникнення, розповсюдження,
 - історичну морфологію, історичний синтаксис.

- ВМІТИ:**
- демонструвати одержані знання в галузі історії грецької мови для вирішення конкретних науково – практичних, інформаційно – пошукових, методичних та ін. завдань,
 - розуміти зв'язок історії грецької мови ті історії грецького народу,
 - коментувати з історичного погляду становлення фонетичних, граматичних та лексичних явищ новогрецької мови,
 - робити порівняльний та зіставний аналіз граматичних та лексичних явищ грецької мови на основі текстів різних періодів розвитку мови,
 - оперувати відповідною термінологією з дисципліни,
 - узагальнювати засвоєний теоретичний матеріал, робити конкретні висновки,
 - оцінювати якість досліджень у галузі історії грецької мови,
 - демонструвати розуміння загальної структури дисципліни і зв'язок між її розділами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОГРЕЦЬКОЇ (ПРОТОГРЕЦЬКОЇ) МОВИ. ЗВ'ЯЗОК ІСТОРІЇ МОВИ ТА ІСТОРІЇ НАРОДУ.

Тема 1. . Теоретичні та методологічні основи вивчення дисципліни. Вступ до історії грецької мови.

- 1.1. Загальна характеристика грецької мови.
- 1.2. Зовнішня і внутрішня історія мови. Вивчення історичного розвитку мови.
- 1.3. Грецька та європейські мови. Грецька мова та її поширення на Захід та Схід.

- 1.4. Історія мови як наука. Методологія вивчення історії мови.
Проблематика мовних змін.

Тема 2 . Грецька писемність і алфавіт.

- 2.1. Експурс до історії грецької писемності. Ієрогліфічне писання. А' та В' писемність. Кіпро – минойська писемність. Кіпрська сіллабіка.
- 2.2. Фінікійська писемність. Виникнення грецького алфавіту.
- 2.3. Вид писемності. Система наголосу.

Тема 3. Передісторія грецької мови.

- 3.1. Періодизація історії грецької мови.
- 3.2. Індосвропейці та індосвропейська мова. Індосвропейське походження грецької мови
- 3.3. Догрецька мова. Проєліни. Заселення території Греції.

Змістовий модуль 2. ГРЕЦЬКА МОВА ПЕРІОДУ АНТИЧНОСТІ ТА КЛАСИЧНОЇ ЕПОХИ

Тема 4. Давньогрецька мова. (1400 – 300 до н.е.)

- 4.1. Давньогрецькі діалекти. Західні давньогрецькі діалекти. Дорійський діалект. Група східних давньогрецьких діалектів. Іонічний діалект. Еолійський діалект. Іоно-аттичний діалект
- 4.2. Характерні особливості давньогрецької мови.
- 4.3. Джерела давньогрецької мови.
- 4.4. Розповсюдження аттичного діалекту. Аттичний діалект як мова історіографії, філософії, риторики.
- 4.5. Мова гомерівського епосу.

Тема 5. Елліністична (Олександрійська)спільна мова. Койне. (300 до н.е. – 6 ст. н. е.)

- 5.1. Період формування першої елліністичної спільної мови. Причини появи та поширення койне. Двомовність як наслідок змішування місцевих діалектів з койне.
- 5.2. Особливості елліністичної спільної мови (фонетичні, морфологічні, синтаксичні, лексичні).
- 5.3. Аттикізм. Двомовність. Наслідки аттикізму.
- 5.4. Джерела елліністичної мови. Папіруси. Новий Завіт.

Змістовий модуль 3. ВІЗАНТІЙСЬКА ГРЕЦЬКА МОВА. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ. ЗВ'ЯЗОК ІСТОРІЇ МОВИ З ІСТОРІЄЮ ГРЕЦЬКОГО НАРОДУ. (6 – 19 ст.)

Тема 6. Ранній візантійський період (6-12 ст.)

- 6.1. „Темний” період в історії Греції. Внесок Іустиніана в історію грецької мови.
- 6.2. Характерні риси ранньої візантійської мови (фонетичні, морфологічні, синтаксичні, лексичні).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Заочна форма						
	денна форма						усього						
	усього	у тому числі					о	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОГРЕЦЬКОЇ МОВИ. ЗВ'ЯЗОК ІСТОРІЇ МОВИ ТА ІСТОРІЇ НАРОДУ													
Тема 1 Теоретичні та методологічні основи вивчення дисципліни. Вступ до історії грецької мови.	4	2				2		1				4	
Тема 2. Грецька писемність і алфавіт	6	2	2			2		1	1			4	
Тема 3. Передісторія грецької мови.	6	2				4		1				4	
Разом за змістовим модулем 1	16	6	2			8		3	1			12	
Змістовий модуль 2 ГРЕЦЬКА МОВА ПЕРІОДУ АНТИЧНОСТІ ТА КЛАСИЧНОЇ ЕПОХИ													
Тема 1. Давньогрецька мова. (1400 – 300 до н.е.)	8	2				4						4	
Тема 2. Елліністична (Олександрійська) спільна мова. Койне (300 до н.е. – 6 ст. н.е.)	6	2	2			4		1	1			6	
Разом за змістовим модулем 2	14	4	2			8		1	1			10	
Змістовий модуль 3. ВІЗАНТІЙСЬКА ГРЕЦЬКА МОВА. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ. ЗВ'ЯЗОК ІСТОРІЇ МОВИ З ІСТОРІЄЮ ГРЕЦЬКОГО НАРОДУ. (6 – 19 ст.)													
Тема 1. Ранній візантійський період (6-12 ст.)	4	2	2			4		1				6	
Тема 2. Грецька мова епохи Середньовіччя (12-15 ст.)	2	2				2		1				6	
Тема 3. Післявізантійський період. Грецька мова часів турецького владцтва (15 - середина 19 ст.).	4	4	2			4		1	1			6	

Разом за змістовим модулем 3	10	8	4			10		3	1			18
Змістовий модуль 4 ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ МОВИ. (19 ст.) НОВОГРЕЦЬКА МОВА В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД. (20 – 21 ст.)												
Тема 1. Реформування грецької мови в 19 ст. Мовне питання.	6	2				2		1				6
Тема 2. Новогрецька мова (1821 - сьогодні). Епоха Дімотікізму.	4	2				2		1				6
Тема 3. Новогрецька діалектологія. Діалекти новогрецької мови.	4	4	2					1	1			6
Разом за змістовим модулем 4	14	8	2			4		3	1			18
Усього годин	74	18	10			26		8	4			48
ІНДЗ						9						
Усього годин	90							90				

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Η ελληνική γραφή και το αλφάβητο	2
2	Η Αρχαία Ελληνική γλώσσα	2
3	Η Ελληνιστική Κοινή	2
4	Μεσαιωνική Ελληνική γλώσσα (6 – 18 αι.)	2
5	Το γλωσσικό ζήτημα	2
6	Η ΝΕ διαλεκτολογία	2
Разом		12

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	- Мовна революція 1982 року та її роль в історії грецької мови.	5
2	- Внесок Костиса Паламаса у становлення та розвиток димотики.	5

3	- Підхаріє та його "Табіт",	5
4	- Внесок Коракіа в історію грецької мови.	6
5	- Мова гомерівського епоу;	5
Разом		26

7. Індивідуальні завдання

1. Складання термінологічного словника.
2. Розробити глосарій основних понять до кожного зі змістових модулів курсу.

8. Методи навчання

- демонстрація,
- пояснення,
- конспектування,
- інтерактивні презентації,
- складання графічних схем.

9. Методи контролю

Опитування на семінарсько-практичних заняттях, поточне тестування, оцінювання ІНДЗ, перевірка СРС, підсумковий екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота	Змістовий модуль 1	2	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	5
			2,5	2,5	5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	
Сума	Екзамен	10	ІНДЗ	Змістовий модуль 4	3	Змістовий модуль 3	5	5	5	5	5	5	5	5	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі дільності	Оцінка ECTS	90 – 100		A	відмінно	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики для заліку
		82-89		B	добре	
74-81	C	64-73		D	задовільно	зараховано
		60-63		E	задовільно	
		35-59		FХ	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F				незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, навчально-методичний комплекс з дисципліни «Історії основної іноземної мови (новогрецької)».

14. Рекомендована література

Базова

1. Широков О.С. История греческого языка. М., 1983.
2. Μ. Τριανταφυλλίδης. Άπαντα. ΙΙΙ τόμος. Νεοελληνική γραμματική ιστορική εισαγωγή. Θεσσαλονίκη 1993.
3. Μ. Τριανταφυλλίδης. Άπαντα, 4-ος τόμος. Γλωσσικό ζήτημα και γλωσσοεκπαιδευτικά Α' Θεσσαλονίκη, ίδρυμα Τριανταφυλλίδη 1963.
4. Μ. Τριανταφυλλίδης. Νεοελληνική γραμματική, τ. Α' «Ιστορική εισαγωγή», Αθήνα 1938.
5. Αγαπίτος Τσοπανάκης. Συμβολές στην Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. Μέρος ΙΙ. Θεσσαλονίκη 1983.
6. Στ. Γ. Καψωμένος. Από την ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. Αθήνα 1985.
7. Ν. Ανδριώτης. Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. (Τέσσερις μελέτες). Αθήνα 1982.
8. Ν. Ανδριώτης. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 1995.
9. Η. Tonnet. Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας. Αθήνα 1995.
10. Η Ελληνική γλώσσα. Αθήνα. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. 1995.
11. Σημειολογικές και γλωσσολογικές μελέτες. Μ. Σετάτου, Θεσ/νίκη, 1994
12. Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Ε. Φιλιππάκη – Warburton, Αθήνα, 1992

Допоміжна

1. Звонська – Денесюк. Давньогрецька мова. Київ: “Tomiris”, 1997.
2. Казанский В.П. Диалекты древнегреческого языка. Л., 1983.
3. Γ.Ν. Χατζιδάκης. Σύντομη ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. Αθήνα, 1915.
4. Ν. Ανδριώτης. Η αρχαία ελληνική γλώσσα στην Ιστορία του Ελληνικού έθνους. Τ. 3-τος. Αθήνα, 1982.
5. Ν. Ανδριώτης. Η ελληνική γλώσσα στους μετακλασικούς χρόνους στην Ιστορία του Ελληνικού έθνους. Τ. 5-τος. Αθήνα, 1982.
6. Σ. Κατακούζηκου. Η καθαρύουσα είναι η εθνική κοινή γλώσσα μας. Αθήνα, 1955.
7. Δ. Ε. Τομπαϊδή. Επίτομη της ιστορίας της Ελληνικής γλώσσας. Γ' Γυμνασίου. Αθήνα, 1986.
8. Α. Ε. Μέγας. Ιστορία του γλωσσικού ζητήματος. Αθήνα, 1986.
9. Ι. Χατζηφώτης. Το γλωσσικό μας ζήτημα Ιστορική αναδρομή και μερικές σκέψεις για την Επίλυση του Μίνωας. Αθήνα, 1972.
10. Επιστροφή στον Κοιστή Παλαμά. Τετράδια εθνικής №21. Τυπογραφείο «Γ.Αργυρόπουλος Επε», 1983.
11. Λ. Τσουράκης. Βιογραφίες Ελλήνων λογοτεχνών και συγγραφέων. Σχολικό βοήθημα για μαθητές. Ελληνοεκδοτική. Αθήνα, 1997.
12. G. Thomson. Η ελληνική γλώσσα, αρχαία και νέα. Αθήνα 1964.
13. R. Browning. Η ελληνική γλώσσα, μεσαιωνική και νέα. Αθήνα 1972.
14. Περί γλωσσής και γραμματικής εις ευθύν λόγον. Ι. Παρρησιάδης. Αθήνα 2000

15. Інформаційні ресурси

1. www.komvos.edu.gr
2. www.filologia.gr
3. <http://www.snhell.gr>

4. www.greek-language.gr
5. <http://elearning.greek-language.gr>
6. <http://www.greeklanguage.gr>
7. <http://www.greeklanguage.gr/pubs>
8. <http://www.biblionet.gr>
9. <http://www.lib.auth.gr>
10. <http://www.ekebi.gr>
11. <http://www.elia.org.gr>
12. <http://www.openlit.gr>
13. <http://www.potheg.gr/intro.aspx>
14. <http://www.ert-archives.gr>
15. <http://www.lexima.gr>
16. <http://diavasame.gr>
17. <http://www.shortfromthepast.gr>
18. <http://www.e-history.gr>
19. <http://www.mmca.org.gr>